

Život čovjekov je ovo meso

David Gascoyne

I sedmi san je izidin san

bijeli zastori beskonačnog umora
što vladaju zvjezdanim nasljedem naseobina Sv. Franje
bijeli zastori mučeničkih sudbina
što pristaju uz nesreće pustinjskih pošasti
ohrabruju obline žena da se prošire
i oči muževa da se uvećaju kao džepne kamere
uče djecu sagriješiti u petoj godini
iskopati oči svojim sestrama škaricama za nokte
trčati na ulice i nuditi se raspopima
uče kukce pustošiti postelje bogatih usidjelica
i ugravirati njihovim slugama na čelo grimizne znake
jer godina je otvorena godina je savršena
godina je puna nepredviđenih događaja
i doba potresa je na dohvata ruke

danas je dan kad su ulice pune mrtvačkih kola
i kad si žene zamotavaju prstenjake u komadiće svile
kada vrata spadaju sa šarki u urušenim katedralama
kad jata bijelih ptica lete preko oceana iz amerike
i prave gnijezda u krošnjama javnih parkova
nogostupi gradova prekriveni su iglama
rezervoari su puni čovječje kose
sumporne pare obavijaju javne kuće
iz kojih se krvocrvni ljljani pomalaju
preko trga gdje gomile umiru u tisućama
čovjek hoda po užetu prekrivenom paučnjacima

2

eksplozija georgina u plesnoj dvorani hotela
krajnje neprijatni zadah raspadajućeg mesa
što širi se iz razlatičenog cvijeta koji njojzi raste iz uha
ruke su joj poput komada smirkovog papira
ili krila gubavih ptica u taksijsima
i ona kad pjeva strši joj kosa
osvijetljena milijunom svijetiljčica nalik krijesnicama
moraš uvijek pisati posljednja dva slova njezina imena
naopako modrom olovkom

stajala je do prozora obučena samo u modru vrpču
pržila je oči puževa na svijetli
jela je izmet pasa i konja
pisala je pismo predsjedniku francuske

3

rubove lišća treba mikroskopski ispitati
poradi mogućih mrlja od umirućih muha
na drugom kraju kade je žena koja kupa svojeg muža
i kutija za novine rukopisom pokrivena
kada anđeo ispisuje riječ DUHAN preko neba
more biva prekriveno perutju
stabla se naglo otvaraju da ispuste bujice mlijeka
djevojčice lijepe snimke spolovila na prozore svojih domova
molitvenici u crkvama otvaraju se za službe smrti
a djevice prekrivaju listovima čaja roditeljske krevete
izvanredna epidemija tuberkuloze u Yorkshireu
gdje su medicinski rječnici uklonjeni iz javnih knjižnica
a sol poprira blijedoljubičastu boju svaki dan u sedam sati
kad se srca trubadura otvaraju poput sunčanih ura
kada kvasac stravičnih posjetitelja slumova
i krila privatnih zrakoplova izgledaju poput kože za cipele
kože za cipele na kojoj pentagrami bijahu narisani
kože za cipele na koju se izbljuvaše jezevi
kože za cipele upotrijebljene za ukrašavanje svadbenih kolača
i zubala kraljica poput staklenih mramora
kraljica kojima su zglavci okovani za zidove kuća
i kojima su nokti puni sitno isertanog cvijeća
mi se radujemo primiti blaženstvo kriminalaca
i mi osvijetljavamo krovove opatija kada njih objese
gledamo kroz teleskop na kojemu je napisana molitva bogu
i vidimo staricu kako pravi strašilo za ptice
na brdu blizu sela u srednjoj španjolskoj
vidimo slona kako ubija jelenjaka
ispuštajući mu vrele suze na sišušna leđa
vidimo golemu limenku za kakao punu bezličnih gruda voska
strašni zubar što izlazi iz brodske dimnjaka
i što ostavlja za sobom korake koji prave buku
zahvaljujući svojem naglasku bio je otpušten iz sanatorija
i poslan proučavati metode ljudoždera

tako da vijenci gospodinove krunice lebdeše u tami
zadajući grozne muke posjednicima pištolja
tako da goleme količine štakora zamijenjene s golubovima
bijahu prodane raznim kupcima iz susjednih gradova
koji umješe slikati gotička slova na zaslone
i vezati pakete travkama
rekosmo im da odrežu gume na hlačama
ali oni su nam kleli u lice i skidali cipele
našto je cijelo mjesto ugušeno ogromnim oblacima dima
i kazalištima i ljuskama jaja i izmetom orlova
i bubnjevi bolnica bijahu polupani poput stakla
i staklo bijahu lica u posljednjem zrcalu

Vjerna predodžba

Reneu Magritteu

Predodžba moje bake
glava njezina što se ukazuje izokrenuta na oblaku
oblak naboden na toranj
napuštene željezničke postaje
u daljini

Predodžba akvedukta
s mrtvom vranom što visi s prvog luka
stolica modernog stila s drugoga
jela smještena na trećem
i čitav prizor posut snijegom

Predodžba ugadača glasovira
s košarom suhih šljiva na ramenu
i vatrobranom pod rukom
brk mu načinjen od šiblja stvrđnuta u ilovači
a obrazi mu umrljani vinom

Predodžba lijetala
propeler su kriške slanine
krila su od armiranog sala
rep je načinjen od spajalica za papir
pilot je osa

Predodžba slikara
s lijevom rukom u vjedru
i desnom rukom što gladi mačku
dok on leži u postelji
s kamenom ispod glave

Sve ove predodžbe
i mnoge druge
udešene su poput voštanih figura
u primjernim krletkama
visokim oko šest inča

Jutarnje promatranje

Kada, budeć se, gledaš kroz očne prozore, bez radoznalosti još i čudenja,
Važi dan, znaš ti tu ležiš, razmišljaj: ja sam na zemlji.
Upamti: smrt šeta u danjem svjetlu, i život još curi kroz filter,
Dok ti, možda, ostaješ nepromijenjen preko cijelog dana.
Vrijeme klizi poput žurnog prsta preko karte,
Ali ti si ti, Vrijeme ne pripada samo tebi,
Ti si točkica samo na kompleksnom dijagramu.

Jesi li ti dakle zvijezda, nukleus, središte pokretnih točaka?
Jesi li mrvica stijene, odlomljen od litice, sam?
Ili si vrh veće zvijezde, krećući se u jednoglasju?
Ako si izdvojen, ništa do li sebstvo, onda se skameni tu gdje stojiš:
Sudbe se razmrvljuju i tijela mlitave, pojedinačne svjetiljke sagorijevaju.

Ali ti si savršen ako bez tebe nedostaje savršenosti,
Onda goriš savršenim svjetlom i kmet si Vremena.

Salvador dali

Lice ponora crno je od ljubavnika;
Sunce ponad njih je torba čavala; prve
Rijeke proljeća sakrivaju se među njihovu kosu.
Golijat zaranja ruku u otrovano vrelo
I obara glavu i osjeća moja stopala mu hodaju kroza mozak.
Djeca u lovu na leptire okrenu se i vide ga
S rukom u vrelo i mojim tijelom što mu raste iz glave,
I splašena su. Bacaju svoje mreže i ulaze u zid poput dima.
Glatka ravnica svojim zrcalima osluškuje liticu
poput baziliska što jede cvijeće.
A djeca, izgubljena u sjenama katakombi,
Obrćaju se zrcalima za pomoć:
'Jaki luče soli, bodežu pamćenja,
ispišite na moj zemljovid ime svake rijeke.'

Jato stijegova probija se kroz teleskopiranu šumu
I odlijeću poput ptica prema zvuku cvrlećeg mesa.
Pijesak pada u kipuće rijeke kroza otvore teleskopa
plamenih oblika bistro kapi kiseline s laticama plamenih kovitlaca.
Heraldičke životinje gaze kroz asfiksiju planeta.
Leptiri eksplodiraju iz svojih koža i rastu im dugi jezici nalik biljkama.
Biljke se igraju s pošarskom odórom nalik oblaku.

Zrcala mi ispisuju Golijatovo ime na čelo,
Dok su djeca ugušena u dimu katakomba
A ljubavnici cure niz litice kao kiša.

Izbor i prijevod s engleskoga: MARIJAN NAKIĆ